

[Vagn Bro.]

færdig Vis ved Landets Domstole, der saa nær som muligt bør være de ordinære Domstole med det sædvanlige læge Element og med Forsvårere i hver Sag.

Hertil føjer jeg, selv om det vedrører det andet Forslag, hvorom jeg senere skal gøre et Par Bemærkninger, Haabet om, at der i saa vid Udstrækning som mulig gives Adgang til Anke. Jeg har hørt, at den første ærede Ordfører ikke egentlig var saa begejstret for dette. Jeg vil senere hen nærmere begrunde, hvorfor det maaske er et af de Omraader, hvor vi vil lægge mest Vægt paa en Ændring. Vel bliver Sagernes Antal stort, det viser allerede Udviklingen, men det vil nu som Hovedregel stemme bedst med dansk Tankegang, at i Sager, hvor der med Rette kan idømmes saa strenge Straffe, bør der i videst mulig Udstrækning gives Adgang til, at den dømte kan faa Sagen prøvet ved højere Ret. Heldigst havde det været, om man havde haft Straffelove, der ogsaa var indrettet paa Besættelsestidens Forhold, men at vi som en fredelig Stat, der ikke ventede Overfald som det skete, skulde have været i Stand hertil, kan ikke forlanges. Derfor maa det straks siges, at naar der nu gives en Straffelov, der nærmere afgrænser, hvilke landsskadelige Handlinger det er, der skal straffes, og hvilke Straffe man ønsker bragt i Anvendelse, er dette i Overensstemmelse med den almindelige Retsbevidsthed, og det maa være det afgørende, at der nu gøres op med dem, der har begaaet saadanne Handlinger.

De, der med dyb Alvor og efter dansk Tankegang beskæftiger sig med disse Spørgsmaal, vilde, som jeg lige har nævnt, have fundet det bedst, om gældende Lov baade i Henseende til Straffe og Straffebestemmelser havde foreligget paa Handlingens Tidspunkt. At vor Grundlov, i Modsætning f. Eks. til den norske Grundlovs § 97, ikke indeholder noget Forbud mod at give skærpendede Straffelove tilbagevirkende Kraft, ændrer ikke heri. Under normale Tilstande vil denne Regel ogsaa staa uantastet her til Lands; derom tror jeg at turde sige, at alle eller i alt Fald langt de fleste her i Landet vil være enige. Vi har det jo i øvrigt klart udtrykt i Straffelovens § 3, hvori det hedder — maa jeg citere —:

„Er den ved den paagældende Handlingens Paakendelse gældende Straffelovgivning forskellig fra den, der gjaldt ved Handlingens Foretagelse, afgøres Spørgsmaalet om Strafbarhed og Straf efter den

senere Lov, dog at Afgørelsen ikke maa blive strengere end efter den ældre Lov.“

Jeg er ogsaa ganske enig med Bemærkningerne til Lovforslaget om, at selv under saa ekstraordinære Forhold som de foreliggende maa der endog meget tvingende Grunde til, for at dette Princip kan fraviges. Jeg ønsker i det hele her at sige, at under normale Tilstande kan der fra det, der nu sker i disse Dage, ikke drages nogen som helst Slutning. Under normale Tilstande maa den hævdvundne Regel her i Danmark staa fast, men med Henblik paa Tiden, der nu er forløbet, og Forslagene, der nu foreligger, nytter det ikke at fortabe sig i Diskussioner; vi maa erkende, at saadanne tvingende Grunde i overmaade høj Grad er til Stede.

Der er en vid Forskel paa den fredelige Tid før 9. April 1940 og Tiden derefter; her skal det dog understreges — hvad ogsaa er kommet frem i tidligere Taler ved denne Sags Behandling, med Henblik paa Enkelttilfældenes Strafverdighed — navnlig efter den 29. August 1943. Hertil kommer nu, at en stor Del af de i Loven omhandlede Forbrydelser jo har været strafbare efter den gældende Lov, navnlig efter Straffelovens 12te Kapitel om Forbrydelser mod Statens Selvstændighed og Sikkerhed. Jeg synes endvidere, at Justitsministeriet har Ret i — og jeg er her enig med det ærede Medlem Hr. Henning Hasle, som nylig talte —, at de øvrige i det hele omfattes af den Analogi, der er lovfæstet i Straffelovens § 1, og er det Tilfældet, er det kun rimeligt og ogsaa forsvarligt, at man faar en saa sikker og ligelig Afgørelse over hele Landet som muligt ved at samle det hele i een Lov.

Mit Parti og jeg nærer ej heller Betænkelighed ved at erkende, at Straffene som Følge af de dystre Tilstande, der danner deres Grundlag, bliver betydeligt haardere end tidligere. Men det maa ej heller glemmes, at den danske Lovgivning helt fra 29. August 1943 og delvis fra 9. April 1940 var ude af Stand til, hvad ellers er dens Opgave og Pligt, at følge den almindelige Retsbevidsthed og omsætte dennes Paabud og Forbud i Lov, og det vidste de paagældende landsforræderiske og landsskadelige Personer; de vidste, at det danske Folks Stemme helt forstummede den 29. August.

Efter disse Bemærkninger særlig om det Spørgsmaal, som unægtelig for mange har været en indgaaende Overvejelse værd, om den tilbagevirkende Kraft, skal jeg sige, at selv om det uden al Tvivl haster overmaade stærkt med dette Lovforslag — vi